

● อังรี มูโอด ภาพพิมพ์แกะลายเส้นจาก
ภาพถ่ายโดย M.H. Rousseau

เมืองไทยสวยงาม

“แม่น้ำเจ้าพระยามีความงดงาม
สมกับฉายา Mother of Waters ทัดที่
ภาพโดยทั่วไปดูงดงามราวกับภาพวาด
ท้องฟ้าสีอ่อน เบา และสงบเยือก
เย็นของประเทศทางแถบยุโรป ช่างดู
ผิดแผกไปจากท้องฟ้าที่แจ่มใสและเจิด
จ้าของประเทศในแถบนี้เสียเหลือเกิน
บรรยากาศยามเช้าตรู่ ก่อนที่พระอาทิตย์
จะเริ่มส่องแสงเรืองรอง ช่างเป็นภาพที่
งดงามอะไรเช่นนี้

ผู้คนที่นี้ดูจะมีความสุขอย่างแท้
จริง ไม่ตกอยู่ภายใต้ความเลวร้ายของ
ระบบทหาร สภาพหรรษาติดันอื้ออานวย
เปรียบได้กับมารดาที่ปฏิบัติต่อบุตรจน
เสียนิสัย ทำให้พร้อมสรรพทุกอย่าง ใน
ป่าอุดมสมบูรณ์ไปด้วยผักผลไม้หนา
ชนิด แม่น้ำลำคลองหนองบึงมีปลาอาศัย
อยู่ชุกชุม ไม้ไผ่เพียงไม่กี่ต้นก็สามารถ
นำมาปลูกสร้างบ้านอยู่อาศัยได้อย่าง
สบาย”

คนไทยร่ำรวย

“ชาวสยามดูเป็นคนมีอุปนิสัย
ร่ำรวย และมีความสุข นอนหลับสบาย
โดยไม่เคยต้องวิตกกังวลถึงวันพรุ่งนี้
หรือหากจะกล่าวกันจริงๆ แล้ว เขาก็
ไม่ได้ต่างอะไรเลยกับพวกเกียจคร้าน
ปล่อยชีวิตไปวันๆ”

เฉื่อยชา เกียจคร้าน

ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงทำการ
เพาะปลูกแค่เพียงพอสำหรับบริโภค
ภายในครอบครัว และยังเป็นชนชาติที่
มีนิสัยเฉื่อยชา การเพาะปลูกโดยส่วน
ใหญ่จึงตกอยู่ในมือชาวจีน

ชนพื้นเมืองทั่วไปเรียกชื่อประเทศ
สยามว่า “ไทย หรือเมืองไทย” หรือดิน

จุดอ่อนของคนไทย ในสายตาต่างชาติ

(๗) มูโอดต์

นักสำรวจฝรั่งเศส ในรัชกาลที่ ๔

จํานง เทพหัสดิน ณ อยุธยา

ภาพชีวิตของคนไทยเมื่อ ๑๕๐
ปีที่แล้ว คือในสมัยรัชกาลที่ ๔ ได้ถูก
บรรจวงวาดไว้อย่างละเอียดลออ โดยนัก
สำรวจหนุ่มชาวฝรั่งเศสชื่อ มูโอดต์

(Mouhot) เขาใช้เวลา ๓ ปี เดินทางลึก
เข้าไปถึงสระบุรี โคราช และจันทบุรี
มูโอดต์เป็นนักธรรมชาติวิทยา เขาจบ
ชีวิตด้วยไข้ป่า เมื่ออายุเพียง ๓๕ ปี

ในห้วงยามคิดคำนึง

สายธารลือไป

- นั่งมองรถหน้าบ้านแล่นผ่านพื้น
เสียงเครื่องยนต์กระหึ่มร้องดังก้องไกล
 - มีต่างวัยต่างเพศในเทศกาล
รินน้ำใสเซาะหินหลากหมู่ปลา
 - ดอกเสี้ยวฟ้าสีสนวันแห่งความสุข
ว่าหญิงสาวแต่งหน้าทาตาสอพลอง
 - นัน-ผู้เฒ่าสมทบสงบเสงี่ยม
มาแต่งเสี้ยวฟ้าใหม่ใช้เดินทาง
 - เตรียมกับข้าวของหวานอาหารพร้อม
รื้อตำรับจัดแต่งต่างแบ่งเบา
 - สามัคคีพร้อมหน้ารักขามัน
ฟังเสียงสวดให้พรพระเปิดทาง
 - อิมกุศลอิมบุญแล้วหนุนส่ง
พอเสียงเพลงขึ้นต้นแว่วล่องลอย
 - นัน-แม่เฒ่าลุงป้าตาจะงั่ง
โน้นหลากสีลูกโป่งมือน้อยกำ
 - ซิงช้าสวรรค์ม้าหมุนสาวตักน้ำ
ขับแสงจันทร์เดือนเพ็ญนวลละออง
 - นั่งมองรถหน้าบ้านแล่นผ่านพื้น
หวนรำลึกวัยเยาว์เมื่อเนานาน
 - ลานเขยนั่งร่มมั่งคุดริมกุฎี
ย้อนคำนึงขึ้นมาในคราใด
- หากผู้คนเดินทางต่างไปไหน
บาดแก้วหุโมเตอร์ไซค์ซ้อนใคร
ตั้งฤดูดอกไม้บานผีเสื้อป่า
ยืมละไมในดวงตาคราพิศมอง
ฟังเด็กเด็กถูกลูกออกจากห้อง
ให้แบ่งฝุ่นแคะต้องผิวบอบบาง
เมื่อลูกหลานตระเตรียมไว้ทุกอง
อย่าได้คิดทิ้งขว้างประเพณีเรา
จัดรูปเทียนดอกไม้หอมตั้งแต่
ยกให้เขาผู้ชายขึ้นไปวาง
เพื่อหนึ่งวันทำบุญกุศลสร้าง
สาธุชนก้าวอย่างจำเริญรอย
ก่อนแยกวงสลายคราบ่ายคล้อย
จึงหนุ่มใหญ่สาวน้อยออกอรันต์
ตะบันหมากตามแตร์สำเนียงดี
คู่หนุ่มสาวเอ่ยคำชวนซึ้งมอง
แซมร้านรวงย่ำค่ำไฟสาดส่อง
เสริมลานวัดทอทองกับเทศกาล
เหมือนเงาจันทร์ครึ่งอดีตมาครี
หากวันนี้ต้องจากบ้านมาแสนใด
พุ่มมะลิบานขาวพราวไสว
อยากกลับไปนอนนั่งรอฟังเธอ

แดนแห่งเสรีภาพ **สังฆราชปาลเลอกัวซ์**
บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องเหล่านี้เป็นอย่างดี
ได้ให้การยืนยันว่า ชื่อใหม่ของประเทศ
สยาม มีรากฐานมาจากคำว่า Sajam
ซึ่งหมายถึงชนชาติที่มีผิวสีน้ำตาล ท่าน
คาดคะเนจำนวนประชากรของประเทศ
สยามไว้เพียง ๖,๐๐๐,๐๐๐ คน

ชาวสยามเท่าที่ข้าพเจ้าได้พบเห็น
ดูไม่ค่อยได้เรื่องได้ราวอะไรนัก ในขณะที่
ที่ชาวจีนมีท่าทีเป็นมิตร ดูโอ้อ้อมอารี
หรือหากจะเปรียบเทียบก็เหมือนคนป่า
กับคนที่เจริญแล้ว โดยฝ่ายหนึ่งบ่ม
เพาะไว้แต่ความเกียจคร้าน ในขณะที่
อีกฝ่ายขยันขันแข็งทำมาหากิน

เปรียบเทียบนิสัยคนไทยกับญวน

“โดยธรรมชาติแล้ว ชาวสยาม
และชาวญวนมีนิสัยที่แตกต่างกันมาก
ชาวสยามมีนิสัยคล้ายผู้หญิง และยังเป็น
ชนชาติที่เกียจคร้าน แต่ทว่าโอ้อ้อมอารี
มีเมตตากรุณา ซื่อและไม่อวดดี
หยิ่งยโส

ในขณะที่ชาวญวนซึ่งมีรูปร่าง
เตี้ยและบอบบางจะมีนิสัยร่าเริง แคล้ว
คล่องว่องไว แต่อารมณ์หุนเหียว ผูก
อาฆาตพยาบาท อวดดี ซื่อฉฉริษษา
และมีนิสัยชอบทะเลาะเบาะแว้ง แม้ใน
หมู่พี่น้องกันเอง และไม่เคยสงสารหรือ
เวทนาต่อผู้ที่มีฐานะยากจน หรือผู้ที่
ประสบเคราะห์กรรม แต่มักจะยกย่อง
ให้เกิดเกียรติผู้มีฐานะร่ำรวยทุกคน”

เอกสารอ้างอิง

นายอังรี มูโอต์ เข้ามาเมืองไทยในสมัย
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่
หัว รัชกาลที่ ๔ พ.ศ. ๒๔๐๑ เขา
เขียนหนังสือชื่อ *Travels in Indo
China Siam, Cambodia, Laos*
กรมศิลปากรได้แปลและจัดพิมพ์
เป็นภาษาไทยในชื่อ “รวมเรื่องแปล
หนังสือและเอกสารทางประวัติ
ศาสตร์ ชุดที่ ๓” พ.ศ. ๒๕๓๘ ที่
คัดัดตอนมาอยู่ น. ๒๐๙-๓๐๐